

Súd: Správny súd v Bratislave
Spisová značka: NR-9S/3/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4021200641
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lucia Tóth
ECLI: ECLI:SK:SpSBA:2023:4021200641.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Správny súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Lucie Tóth a sudcov Mgr. Milady Artnerovej a JUDr. Mgr. Juraja Štorcela, PhD. v právnej veci žalobcu: maloletý A. B., trvale bytom C. XXX, XXX XX D., E. F., dátum narodenia: XX.XX.XXXX, zastúpený matkou A. B., trvale bytom C. XXX, XXX XX D., právne zastúpený: Mgr. Romana Mravíková, advokátka, so sídlom Coboriho 9, 949 01 Nitra, Slovenská republika, proti žalovanému: Centrum právnej pomoci, kancelária Komárno, so sídlom Župná 14, 945 Komárno, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. KAKN/17588/2021, ČRZ: 122246/2021 zo dňa 05.11.2021, takto

rozhodol:

- I. Správny súd žalobu z a m i e t a.
- II. Správny súd žalovanému nárok na náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

I.
Pribeh administratívneho konania

1. Žalobca podal, prostredníctvom svojej zákonnej zástupkyne, dňa 09.09.2021 u žalovaného žiadosť o poskytnutie právnej pomoci zo dňa 01.09.2021 (ďalej len „žiadosť“) vo veci zásahu do rodinného a súkromného života a nedodržania najlepšieho záujmu dieťaťa k svojmu otcovi. Žalobca uviedol, že zásah vznikol neodôvodnením podnetu a žiadosti o udelenie milosti otcovi. Uviedol, že tento dokument neobsahoval vôbec odôvodnenie toho, ako bolo vysporiadané so záujmom dieťaťa v zmysle Dohovoru o právach dieťaťa. Žalobca uviedol, že protistranou v spore je prezidentka Slovenskej republiky.

2. Žalobca v žiadosti poukázal na podanie s názvom: „Oznámenie o rozhodnutí prezidentky Slovenskej republiky“ číslo: 419-2021-M/1189 zo dňa 13.04.2021 (ďalej len „oznámenie“), prostredníctvom ktorého bolo otcovi žalobcu uvedené, že „... žiadosti o milosť rodiny B. podanej vo Váš prospech nevyhovela, lebo neboli zistené skutočnosti odôvodňujúce použitie takéhoto výnimočného opatrenia, akým je udelenie milosti prezidentkou Slovenskej republiky.“

II.
Stručné zhrnutie napadnutého rozhodnutia

3. Na podklade žiadosti vydal žalovaný rozhodnutie o nepriznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci číslo: KAKN/17588/2021, ČRZ: 122246/2021 zo dňa 05.11.2021 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“), ktoré bolo žalobcovi doručené dňa 11.11.2021.

4. Žalovaný v odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol, že podľa zákona č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z.

z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z. z. v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „Zákon o poskytovaní PP“) úspešným žiadateľom v konaní o priznanie nároku na právnu pomoc môže byť len ten, kto súčasne preukáže splnenie všetkých troch podmienok, a to (i) že sa nachádza v stave materiálnej núdze, (ii) že v prípade jeho sporu sa nejedná o zrejmu bezúspešnosť a (iii) že spor prevyšuje hodnotu minimálnej mzdy, ak je možné ju vyčísliť v peniazoch.

5. Žalovaný s odkazom na § 8 Zákona o poskytovaní PP posudzoval bezúspešnosť sporu. Uviedol, že oznámenie bolo žalobcovi doručené dňa 20.04.2021 a lehota na podanie správnej žaloby proti oznámeniu uplynula dňa 21.06.2021. Žalovaný zároveň uviedol, že prezidentka Slovenskej republiky udeľuje milosť na základe práva daného jej Ústavou SR a je jej právom žiadať o milosť nevyhovieť, ak neboli zistené skutočnosti odôvodňujúce použitie takéhoto výnimočného opatrenia. Žalovaný uzavrel, že nebola splnená podmienka, že spor nie je zrejme bezúspešný, čím žiadateľ nespĺnil jednu z troch kumulatívnych podmienok na priznanie nároku na právnu pomoc, a preto žalovaný neskúmal ďalšie dve podmienky (a to aj z dôvodu hospodárnosti).

III.

Podstatné zhrnutie argumentov žalobcu

6. Žalobca podal na Krajský súd v Nitre správnu žalobu zo dňa 11.11.2021 (ďalej len „žaloba“), ktorou sa domáhal preskúmania zákonnosti napadnutého rozhodnutia, ktoré navrhol zrušiť.

7. Žalobca namietal, že napadnuté rozhodnutie sa mu javí ako neodôvodnené, formalistické a vôbec nereagujúce na nastolený stav. Zo strany žalovaného ide o ústavne nekonformný výklad, keďže žalovaný až nadmerne zúžil práva žalobcu a neodôvodnene zvýhodnil protistranu – prezidentku Slovenskej republiky.

8. Žalobca zdôraznil, že pozitívny záväzok štátu dáva povinnosť všetky rozhodnutia odôvodniť, pričom napadnuté rozhodnutie ani oznámenie nie sú odôvodnené. Žalovaný zvýhodnil jednu stranu a odmietol žalobcovi poskytnúť právne zastúpenie v civilnej veci. Žalovaný vec nevyhodnotil správne a svoje povinnosti vykonával formalisticky a povrchno. Žalobca poukázal na to, že popri práve na ochranu života, zdravia, občianskej cti, svojho mena a prejavov osobnej povahy je možné zahrnúť aj iné práva, ktoré sa dotýkajú osobnosti človeka, a to najmä (i) ľudskú dôstojnosť a vážnosť osoby, (ii) rešpektovanie rodinného života, (iii) ochranu osobného súkromia a (iv) taktiež právo na odôvodnenie.

9. Žalobca uviedol, že objektívny postup verejnej moci (napr. prezidentky Slovenskej republiky) sa musí prejavovať nielen vo využití všetkých dostupných zdrojov zisťovania skutkového základu na rozhodnutie, ale aj v tom, že takéto rozhodnutie obsahuje aj odôvodnenie, ktoré preukázateľne vychádza z týchto objektívnych postupov a ich využitia v súlade s procesnými predpismi. Žalovaný postupoval arbitrárne, formalisticky a prezidentka Slovenskej republiky bola zvýhodnená, a preto žiadal, aby správny súd napadnuté rozhodnutie zrušil a vrátil na nové prejednanie.

IV.

Vyjadrenie žalovaného

10. Žalovaný sa k žalobe vyjadril podaním zo dňa 05.01.2023 (ďalej len „vyjadrenie“), pričom zotrval na dôvodoch napadnutého rozhodnutia. Žalovaný tiež uviedol, že celkový počet žiadostí o poskytnutie právnej pomoci v civilných veciach prijatých v kancelárii Komárno bol za rok 2021 v počte 197 žiadostí a z tohto počtu žiadostí podal žalobca, jeho matka a otec spolu 90 žiadostí. Väčšina týchto žiadostí spočívala v tom, že otec žalobcu, t. č. vo výkone trestu odňatia slobody, sa snaží nejakým spôsobom domôcť svojej interpretácie práva na rodinný a súkromný život. Žalobca a jeho rodičia sa snažia najmä cez civilné a správne žaloby žalovať prezidentku Slovenskej republiky, ministrov, policajtov a pod., aby sa domohli svojho domnelého práva na súkromný a rodinný život. Žalovaný sa domnieval, že zo strany žalobcu dochádza k šikanóznemu výkonu práva a ku kverulantskému správaniu, ktorým neprimerane zaťažuje nielen žalovaného, ale aj iné inštitúcie verejnej moci. S odkazom na uvedené žalovaný navrhol, aby správny súd žalobu odmietol, resp. aby žalobu zamietol.

V.

Ďalšie písomné podania účastníkov konania

11. K vyjadreniu sa žalobca vyjadril replikou zo dňa 27.02.2023 (ďalej len „replika“), v ktorej uviedol, že z napadnutého rozhodnutia nevyplýva, kedy bolo oznámenie doručené žalobcovi. Uvedená právna skutočnosť nebola podľa žalobcu žalovaným kvalifikovaným a zákonným spôsobom riadne preukázaná, hoci mala vplyv na plynutie lehoty, a v konečnom dôsledku aj na posúdenie zrejmej bezúspešnosti sporu.

12. Žalobca ďalej uviedol, že posúdenie zrejmej bezúspešnosti sporu zo strany žalovaného bolo predčasné a nevychádzalo zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu. S odkazom na príslušné ustanovenia Zákona o poskytovaní PP zdôraznil, že pre naplnenie požiadavky § 6 ods. 1 písm. b) Zákona o poskytovaní PP nepostačuje, že zrejmú bezúspešnosť nemožno vylúčiť, ale je nevyhnutné, aby bezúspešnosť sporu žiadateľa bola tak jednoznačná, že je zrejmá už z bežného posúdenia veci. V opačnom prípade ide len o možnú bezúspešnosť sporu, ktorá sama o sebe nevyklučuje žiadateľa z nároku na poskytnutie právnej pomoci podľa Zákona o poskytovaní PP. Na podporu svojej argumentácie žalobca poukázal na vybrané súdne rozhodnutia.

13. K replike sa žalovaný vyjadril duplikou zo dňa 27.03.2023, v ktorej uviedol, že mal za preukázané, že oznámenie bolo žalobcovi doručené dňa 20.04.2021, čo v telefonickom rozhovore potvrdila aj zákonná zástupkyňa žalobcu. V ďalšom žalovaný zotrval na svojej predošlej argumentácii.

VI.

Posúdenie podstatných skutkových tvrdení a právnych argumentov

14. Správny súd v Bratislave uvádza, že s odkazom na zákon č. 151/2022 Z. z. o zriadení správnych súdov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o správnych súdoch“) sa okrem iného zriadil aj Správny súd v Bratislave. § 3 ods. 1 Zákona o správnych súdoch uvádza, že správne súdy začnú svoju činnosť 1. júna 2023. § 3 písm. b) Zákona o správnych súdoch zároveň uvádza: „ak § 4 ods. 1 neustanovuje inak, výkon súdnictva prechádza od 1. júna 2023 z krajských súdov na správne súdy vo všetkých veciach, v ktorých je od 1. júna daná právomoc správnych súdov, a to z Krajského súdu v Bratislave, Krajského súdu v Nitre a Krajského súdu v Trnave na Správny súd v Bratislave.“ Predmetná právna vec tak prešla na Správny súd v Bratislave a v súlade s Rozvrhom práce Správneho súdu v Bratislave na rok 2023 v znení Dodatku č. 1 bola náhodným výberom pridelená senátu 4S a je vedená pod sp. zn.: NR-9S/3/2021.

15. Správny súd v Bratislave ako vecne a miestne príslušný správny súd preskúmal žalobou napadnuté rozhodnutie, vrátane postupu v administratívnom konaní v rozsahu žalobných bodov tak ako vyplývali z obsahu žaloby a dospel k záveru, že žaloba je nedôvodná a s odkazom na § 190 zák. č. 162/2015 Z. z. Správneho súdneho poriadku v znení účinnom do 30.06.2023 (ďalej len „SSP“) ju zamietol.

16. Správny súd prejednal vec bez nariadenia pojednávania podľa § 107 ods. 2 SSP, keďže ani jeden z účastníkov nepožiadala o nariadenie pojednávania. Termín verejného vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli správneho súdu a na webovom sídle súdu rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 29.11.2023.

17. Podľa § 493e SSP v znení účinnom od 01.07.2023, konania začaté a neskončené do 30. júna 2023 sa dokončia podľa tohto zákona v znení účinnom do 30. júna 2023; ustanovenie § 493f tým nie je dotknuté.

18. Podľa § 2 ods. 1 SSP, v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

19. Podľa § 134 ods. 1 SSP, správny súd je viazaný rozsahom a dôvodmi žaloby, ak nie je ďalej ustanovené inak.

20. Podľa § 6 ods. 1 Zákona o poskytovaní PP (účinnom v čase podania žiadosti a vydania napadnutého rozhodnutia), fyzická osoba má právo na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti, ak a) jej príjem nepresahuje 1,4-násobok sumy životného minima ustanoveného osobitným predpisom) a nemôže si využívanie právnych služieb zabezpečiť svojím majetkom, b) nejde o zrejmú bezúspešnosť sporu a c)

hodnota sporu prevyšuje hodnotu minimálnej mzdy) okrem sporov, v ktorých nie je možné hodnotu sporu vyčíslit' v peniazoch.

21. Podľa § 8 Zákona o poskytovaní PP, pri posudzovaní zrejmej bezúspešnosti sporu centrum prihliadne najmä na to, či právo nezaniklo uplynutím času, či sa právo nepremičalo a či je žiadateľ schopný označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, ktoré sú dôležité na zistenie skutkového stavu.

22. Správny súd prvotne uvádza, že s odkazom na § 134 ods. 1 SSP je viazaný rozsahom a dôvodmi žaloby. Žalobné body musia mať určitú mieru konkretizácie tak, aby správny súd, viazaný rozsahom a dôvodmi žaloby, mohol pristúpiť k súdnemu prieskumu napadnutých rozhodnutí. Žalobca v podanej žalobe prezentoval všeobecné frázy bez toho, aby dostatočne konkretizoval žalobné body. Z dôvodu, aby nedošlo k odopretiu spravodlivosti, správny súd preskúmal napadnuté rozhodnutie vo svetle žalobcom vznesenej námietky, ktorú ustálil ako nedostatok odôvodnenia napadnutého rozhodnutia a zvýhodnenie protistrany – prezidentky Slovenskej republiky.

23. Je potrebné uviesť, že správny súd preskúma výlučne napadnuté rozhodnutie a nie oznámenie, keďže toto nebolo touto žalobou napadnuté. Vo vzťahu k uplatnenému žalobnému bodu správny súd dospel k záveru, že žalovaný postupoval striktnie podľa Zákona o poskytovaní PP a svoje závery dostatočným spôsobom odôvodnil. Správny súd nevzhladol existenciu konkrétnych dôvodov, ktoré by svedčili záveru, že žalovaný „priorizoval“ protistranu tak ako to žalobca všeobecne namietal. Úlohou žalovaného vo vzťahu k podanej žiadosti bolo preskúmať, či sú naplnené dôvody na to, aby mohlo byť priznané právo na poskytnutie právnej pomoci, a to bez ohľadu na to, kto je „protistranou“.

24. Ustanovenie § 6 Zákona o poskytnutí PP stanovuje kumulatívne podmienky na to, aby mohlo byť priznané právo na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti. Nesplnenie čo i len jednej podmienky má za následok, že k priznaniu práva na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti nedôjde. Žalovaný na podklade dokladov, ktoré predložil žalobca k žiadosti dospel k záveru, že nebola splnená jedna podmienka – teda jedná sa o zrejmu bezúspešnosť sporu a nebolo potrebné, aby následne skúmal ostatné podmienky upravené v § 6 ods. 1 Zákona o poskytovaní PP.

25. § 8 Zákona o poskytovaní PP jasne stanovuje, na čo žalovaný prihliada pri skúmaní zrejmej bezúspešnosti, pričom jednou z podmienok je aj to, či právo nezaniklo uplynutím času. Ako vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, oznámenie bolo zaslané na adresu: rodina B., C. XXX, XXX XX D. a doručená dňa 20.04.2021. Lehota na podanie správnej žaloby tak uplynula dňa 21.06.2021. Vychádzajúc z administratívneho spisu mal správny súd za preukázané, že samotná žiadosť bola podaná dňa 09.09.2021, teda nepochybne niekoľko mesiacov po uplynutí lehoty na podanie správnej žaloby na preskúmanie zákonnosti oznámenia. Žalovaný tak dôvodne konštatoval, že právo zaniklo uplynutím času. S odkazom na uvedené tak neobstojí námietka žalobcu, naviac uvedená v replike (teda po uplynutí lehoty, v ktorej je možno rozšíriť rozsah žaloby), že žalovaný neskúmal, kedy došlo k doručeniu oznámenia. V administratívnom spise sa totižto nachádza úradný záznam zo dňa 24.08.2021, z ktorého vyplýva, že oznámenie bolo žalobcovi doručené dňa 20.04.2021, čo žalobca počas celého konania pred žalovaným a počas celého súdneho konania ani nepoprel.

26. Uvedený záver zároveň plne korešponduje aj s judikatúrou, ktorú žalobca uviedol v replike, a teda, že „... je nevyhnutné, aby bezúspešnosť sporu žiadateľa bola tak jednoznačná, že je zrejma už na základe bežného posúdenia veci, t. j. „bije do očí“ (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn.: 10Sžo/349/2015 zo dňa 21.01.2017). Samotné uplynutie lehoty na podanie správnej žaloby proti oznámeniu, ktoré nastalo niekoľko mesiacov pred podaním žiadosti možno subsumovať pod to, že takáto bezúspešnosť sporu je viditeľná už z bežného posúdenia, a teda „bije do očí.“

27. S odkazom na vyššie uvedené skutočnosti správny súd konštatuje, že žalobný bod uplatnený v žalobe je nedôvodný. Žalovaný si zaobstaral dostatok dôkazov k rozhodnutiu a napadnuté rozhodnutie poskytuje žalobcovi dostatočné odôvodnenie vo vzťahu k výroku napadnutého rozhodnutia.

28. O náhrade trov konania správny súd rozhodol podľa § 168 SSP a úspešnému žalovanému nepriznal právo na náhradu trov konania, pretože nezistil dôvod, na základe ktorého možno spravodlivo od žalobcu požadovať, aby žalovanému nahradil trovy konania.

29. Toto rozhodnutie senát Správneho súdu v Bratislave prijal pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná kasačná sťažnosť, ktorú je možné podať prostredníctvom Správneho súdu v Bratislave na Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v lehote jedného mesiaca od doručenia tohto rozhodnutia (§ 443 ods. 1 SSP v spojení s § 493e SSP). Zmeškanie lehoty na podanie kasačnej sťažnosti nemožno odpustiť (§ 443 ods. 5 SSP).

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 uviesť

- a) označenie napadnutého rozhodnutia,
- b) údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené,
- c) opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len „sťažnostné body“),
- d) návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh) (§ 445 ods. 1 SSP).

Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti (§ 445 ods. 2 SSP).

Kasačnú sťažnosť možno odôvodniť len tým, že správny súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že

- a) na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu,
- c) účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred správnym súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie,
- e) vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený správny súd,
- f) nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- g) rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci,
- h) sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu,
- i) nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti alebo
- j) podanie bolo nezákonne odmietnuté (§ 440 ods. 1 SSP).

Dôvod kasačnej sťažnosti uvedený v odseku 1 písm. g) až i) sa vymedzí tak, že sťažovateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podania pred správnym súdom (§ 440 ods. 2 SSP).

Sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Tieto povinnosti neplatia, ak má sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa; ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d); je žalovaným Centrum právnej pomoci (§ 449 ods. 1 a 2 SSP).